

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1.-es szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 91. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	—	—	24 kor.
Félévre	—	—	12 .
Negyedévre	—	—	6 .
Egy hóra	—	—	2 .
— Egyes szám ára 3 fill. —			

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, április 20.

Torontálvármegye a szegedi egyetem mellett

Nagybecskerek, április 20.

Megirtuk, hogy Torontálvármegye legutóbbi rendkívüli közgyűlésén kimondotta, hogy felir a kormányhoz, hogy a harmadik egyetem Szegeden állíttassék föl.

A fölratot most készítette el dr. Vincze-hidy Ernő megyei főjegyző, aki szokott ékes tollával az ő kitűnő judiciumával a magyar nemzeti tudományt állítja föl főérvül s a nemzeti tudomány ideáljért kell, hogy a harmadik egyetem olyan szinmagyar talajon létesüljön, mint a milyen a szegedi.

Minden magyar emberek éreznie kell ez érv mélyreható igazságát s annak idején, ha majd a harmadik egyetem a megvalósulás stádiumába kerül, kétségtelenül nagy súlylyal fog Szeged szinmagyar-ága a mértékre nehezédni.

További fejtegetés helyett beszéljen itt helyettünk ékesen a fölratot, mely a következő:

Nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur!

Folyamatban lévő közgyűlésünkben tárgyalás alá vetjük a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesületnek Nagyméltóságodhoz intézett azon, valóban meggyőző erejű és magas szárnyalású felterjesztését, a mellyel a harmadik egyetemet az ország délvidekén kéri felállítani.

Mi elhatároztuk, hogy e kérelmet, azon már elfoglalt álláspontunk kidomborításával, hogy ezen egyetem legalkalmasabb helyének Szeged városát tartjuk, pártolni fogjuk.

Nagyméltóságú miniszter ur!

Mi tudatában vagyunk annak, hogy a mostani súlyos politikai helyzetben nem a legalkalmasabb időt választottuk e kérelem felterjesztésére.

Tudatában vagyunk annak, hogy az ily nagyfontosságú kérdés alapos megvitatásához szükséges nyugalmat az ország mai közállapotai mellett hiába keresünk. Tudjuk, hogy fájdalom: inter arma silent musae.

És ha mindezek dacára vállalkozunk azon feladatra, hogy Nagyméltóságod idejét és türelmét igénybe vegyük, tesszük ezt

azért, mert a felvetett kérdést oly fontosnak tudjuk, hogy annak állandó napirenden tartása országos érdeket képez. Teszünk ezt, a hazafias kötelességteljesítés parancsának engedve, még azon valószínűség tudatában is, hogy mire e kérelmünk intézkedés tárgyát képezendi, azt nem Nagyméltóságod fogja elrendelni.

De meg vagyunk győződve, hogy Nagyméltóságod, kinek szava, ítélete mindig, bármely állásban döntő súlylyal fog birni kulturális kérdésekben, méltányolni fogja eljárásunk indító okát s azon elhatározásunkat, hogy olyan időpontban, midőn az élére állított politikai helyzet legjobb-jainkat egymással merev ellentétbe sodorta, mi egyetemes magyar érdek mellett szólalunk fel.

Nagyméltóságú miniszter ur! Közismert s mindenki által ellentmondás nélkül elfogadott dolgokat bizonyítani nem kívánunk. Hogy a harmadik egyetem szükséges, azt a magyar közoktatásügy vezetője előtt felegetni merész vállalkozás lenne. De arra vesszünk magunknak bátorságot, hogy bizonyítani kísértjük meg azt, hogy a midőn a harmadik egyetemet Szegedre óhajtuk, egyetemes érdekeket szolgálunk s távol áll tőlünk minden u. n. lokális patriotizmus.

Mi, Torontálvármegye közönsége, bár a Délmagyarországi közművelődési egyesületnek a délvidek mellett felhozott érveit is helytállóknak tartjuk, nem így általánosságban, nem a délvidek bármelyik városába, de határozottan Szegedre kérjük az egyetemet.

Nem az ország egy vidékének előnyét keressük, de a magyarságét, a magyar tudományét.

Magyar Tudomány! Ez a mi a tudományunk országos határokat nem ismerő mindent összekötő, mindent kiegyenlítő hatalmát ismerve, ha első szempillanatra önmagával ellentmondónak látszik is, mégis az, ami köré óhajaink jegecesednek.

Ezt keressük s reméljük, hogy Szegeden ez fog kifejlődni.

Mert, hogy a tudomány ő minden egyetemessége mellett, birhat nemzeti jelleggel, módszerében, kutatásainak rendszerében, rendszereinek felállításában, azt a nyugati nemzetek példája igazolja.

Ez a tudomány az, amely épen megnyilvánulási formájának a nemzet lelkével, gondolatvilágával való azonossága folytán, gyakorol arra valódi hatást s éri el a céljait.

Hogy tehát a tudományosság gócpontjain, az egyetemeken milyen munka folyik, onnan milyen szellem árad ki, az legkevésbébbé minálunk lehet közömbös, hol a tudányszomjat s a tanulói fűszár érdeklődését még ébreszteni kell.

De mindenek fölött azért tartjuk fontosnak, hogy a harmadik egyetem oly szinmagyar talajon létesüljön, mint a milyen a szegedi, mert azt reméljük, hogy annak hatása ki fogja váltani fajtánk még szunynyadó tehetségeit. Hitünk, hogy az a nagy magyar alföld, melynek hivatása romladozó középosztályunkat, az intelligenciát regenerálni, ott rejtegeti a maga nagy térségein, homokos pusztaságain, erős fejű, tiszta előéletű, törölmetszett magyar észjárású népeink körében, azokat az egyéneket, kik hivatva lesznek fényt árasztani a magyar tudományosságra.

Azt reméljük, hogy az a képesség, mely nemzetünknek hadban és politikában oly kiváló mértékben érvényesült, érvényesülni fog a maga őseredeti mivoltában, a tudományok s a kultura mezején is.

S hogy reményünk beteljesedjék, hogy a magyar művelődésnek s ezzel a nemzetnek eme nagy érdeke, mely a népek életének megváltozott létfeltételei mellett sürgős kielégítést követel, megvalósuljon, az függ jórészt attól, vajjon a most tárgyalt kérdést szerencsésen oldjuk-e meg?

Erős meggyőződésünk szerint az általunk javasolt ut a helyes s azt követve elégitjük ki az egyetemes érdeket.

Mi pedig ennek akartunk szolgálni, a midőn kérelmünket felterjesztve, azt jóindulatába ajánljuk.

A „TORONTÁL” tárcája.

A Magyar Remekírók új sorozata.

A magyar irodalom remekíróinak nagyszabású gyűjteménye, a melynek kiadását nagyszabású Remekírók címmel negyedévtelével ezélezt indította meg a Franklin-Társulat, befejezéséhez közeledik. Most jelent meg a gyűjtemény hetedik ötkötetes sorozata, a mely Kisfaludy Károly műveinek első kötetével, Gyöngyösi István, Csokonai Vitéz Mihály, Katona József és Teleki László gróf válogatott munkáival s Arany János műveinek negyedik kötetével gyarapítja irodalmunkat ezt a kincsesházát.

Katona József Bánk Bányát és Teleki László Kegyenczét egy kötetbe foglalja össze az új sorozat egyik köteté, az egész gyűjteménynek 15. köteté. A Bánk Bányát Katona lángelméjének legértékesebb alkotása, drámairodalmunknak legnagyobb szabású remeke, a Kegyencz a tragikus véget ért Teleki Lászlónak egyetlen irodalmi munkája, irodalmunknak egyik legértékesebb, nagyszabású drámai terméke. Rákosi Jenő rendezte sajtó alá ezt a kötetet s ő irt hozzá két tanulmányt, külön egyet Katonáról s egyet Telekéről, megrázó színekkel festvén meg e két nagy tehetségünk lelki tragédiáját s a gyönyörű jellemrajzzal kapcsolatban hatalmas elmeállal szabván meg a két műalkotás értékét és helyét irodalmunkban.

Csokonai Vitéz Mihály munkáit Bánóczy

József rendezte sajtó alá s látta el bevezetéssel, a melyben mesteri egyszerűséggel és tömörséggel fűti meg azt a kort, a melyben Csokonai halhatatlan munkáit irta, megrajzolja Csokonai élet- és jellemrajzát s ismerteti és bírálja Csokonai egész irodalmi munkásságát. A vaskos kötet, amely a gyűjtemény 8. köteté, egybefoglalja Csokonai legértékesebb alkotásait: a Lilla-ciklust, az anakronon dalokat, az ódákat és a Dorottyát.

Gyöngyösi István munkáit (a gyűjtemény 3. köteté) Badics Ferenc rendezte sajtó alá az első kiadások alapján. Gyöngyösi, bár Zrinyinél sokkal kisebb tehetség volt, másfél századon át páratlan népszerűséggel, szinte egyedül uralkodott a magyar Parnasszuson. Egyes művei negyven kiadást értek. E népszerűség magyarozója gyönyörű költői nyelve, gördülékeny verselése és lírai lendülete. Műveit ma is haszonnal forgathatják költők és nyelv-buvárok, és gyönyörűséggel a nagyközönség is. Főművei: Márszalomszék Murányi Vénus és Kemény János emlékezete. E két hosszabb munkát foglalja egybe a vaskos kötet, melynek bevezetése terjedelmes, mélyreható korrajz és tanulmány.

Kisfaludy Károly munkáinak két kötetnyi hely jut a Magyar Remekírók gyűjteményében.

Az új sorozatban e két kötet közül az első jelent meg, (a gyűjtemény 12. köteté). Heinrich Gusztáv rendezte sajtó alá és látta el értékes bevezető tudománnyal, amely klasszikus tömörséggel rajzolja meg irodalmunk ez uttörő nagy alakjának változatos életpályáját és nagy arányú irodalmi működését. Ez az első kötet

Kisfaludy összes költeményein kívül a költő legértékesebb tragédiáját, az Irénét és a Kemény Simont tartalmazza.

Az Arany kötet, amely Arany munkáinak negyedik, a teljes gyűjteménynek pedig 44. köteté, Arany János elbeszélő költeményei közül a következőket foglalja egybe: Buda halála; Csaba királyfi; Az utolsó magyar; Édua; Öldöklő angyal; Daliás Idők és Murányi ostroma. Riedl Frigyes rendezte sajtó alá ezt a kötetet épp úgy, mint a többi Arany kötetet, szakavatott kézzel, gondos szövegkritikával, a Csaba királyfi és a Daliás idők különböző időről eredő kidolgozásait egymás mellé állítva a kötetben.

Az új sorozatban levő arcképek (Katona József, Teleki László gróf, Kisfaludy Károly, Gyöngyösi István és Csokonai Vitéz Mihály) R. Hirsch Nelli művészi rajzóját dicsérik.

Az új öt kötet a gyűjtemény eredeti programjához híven az 55 kötetből a magyar irodalom különböző kora kincseit ragadta ki és sorozta egymás mellé e hetedik sorozat keretén belül. Az új kötetek beleillenek a maguk helyére a teljes gyűjteményben, amely időrendben foglalja majd egybe remekíróinkat.

Az új sorozat kiállítása a kiadóintézet hagyományaihoz illő. Csupa díszszel ékesített kötet, úgy mint a gyűjtemény eddig megjelent többi köteté. Az 55 kötetes teljes gyűjtemény ára 220 korona s az egész gyűjtemény, melyből immár 35 kötet megjelent, havi részletfizetésre is megrendelhető.

Szabó Ferenc temetése.

Nagybecskerek, április 20.

A nagybecskereki plébániából kivitték örök nyugóhelyére ma délután Szabó Ferencet diszes papi cerimóniával, a katolikus egyház megható komor pompájával.

Nagyobb temetést régen látott a város közönsége. Nemcsak az a pompa tette nagygyá, melylyel a katolikus egyház eltemeti főpapiját, hanem az, hogy egy egész egyházmegye s első sorban egy egész város tolongott a ravatal körül s százak fájdalmas sóhajtása adta meg a gyászceremónia alaphangját. S úgy érezte mindenki, hogy az elhunyt férfit megilleti ez a pompás temetés, mert kora ifjúságától utolsó napjáig mindig dolgozott, dolgozott egyházáért és nemzetéért. Ez az elismerés a legszebb koszoru, melyet ma letettek Szabó Ferenc ravatalára.

A temetés előtt.

Az elhunytat még a tegnapi nap folyamán teljes ornatusban diszes ravatalra helyezték s a délszaki növényektől és virágoktól körülvevett ravatalt állandóan nagyszámu gyászoló közönség kereste fel, hogy egy utolsó imát mondjanak a megboldogult főpásztorért, ki egész életét nemes hivatásának szentelte. Halálának híre az egyházmegye számos részéről, de főleg a környékbeli falvakról nagy számmal jöttek el a lelkészek. Így a reggeli vonattal megérkezett dr. Várady Árpád címzetes püspök Temesvárról, továbbá Wittenberger Antal temesvári kanonok, Hoffmann János felsőtorontáli főesperes, Holz Ferenc kerületi főesperes Katalinfalváról, de az egész délelőtti folyamán mindenfelől érkeztek még lelkészek, hogy elkísérjék utolsó útjára az elhunyt főpapot.

A részvét.

A halálhíre az egész országból nagy számmal érkeztek a részvét-táviratok is, köztük Apponyi Albert grófé, aki Brixenből a következő sürgőnyt intézte dr. Várady Imre országgyűlési képviselőhöz:

Mély megilletődéssel és részvéttel vettem a szomorú hírt.

Apponyi.

Ugyancsak nagy számmal érkeztek még részvétnyilatkozatok is az elhunyt barátai, ismerősei és tisztelőitől. Így részvétüket fejezték ki: dr. Dellimanic Lajos főispán, Steiner Ferenc országgyűlési képviselő, Kayser Lajos makkói plébános s a csanádi egyházmegye számos kitűnősége.

A koszorúk.

A beérkezett koszorúk közül a következőket sikerült feljegyeznünk: A legjobb Franz bácsinak — Iza és gyermekei. Szeretett bátyjának — Árpád. Felejthetetlen nagybátyjuknak — Pista és Katica. Szeretett nagybátyjának — a Radnay család. A felejthetetlen jó rokonnak — a Várady és Szlavikovsky család. Régi jó barátunknak — a Papp család. Szeretett lelkipásztorunknak — a róm. kath. hitközség. Nagyrabecsült igazgatójának — a róm. kath. leánynevelő-intézet. Szeretve tisztelt jó barátunknak — Franz-család. Jóakaró barátjának — a főgimnázium tanári kara. Szabó Ferencnek — Torontálvármegye közönsége. Középtorontáli esperesi kerület papsága — felejthetetlen kartársunknak. Rosenkranz-Verein. Drága emlékű Franz bátyánknak — Várady Imre.

A róm. kath. hitközség gyásza.

A nagybecskereki róm. kath. hitközség képviselőtestülete ma délelőtt Franz J. L. elnökletével ülést tartott, a melyen Franz bejelentette azt a mélységes gyászt, a mely Szabó Ferenc halálával a róm. kath. hitközséget érte. A képviselőtestület tagjai a szomorú bejelentésnél felállással adtak kifejezést részvétüknek, a melyet azonkívül jegyzőkönyvileg is megörökítettek. Elhatározta azonkívül, hogy koszorut helyez az elhunyt koporsójára, a temetésen estületileg részt vesz és sirböltöt ajánl fel a boldogult porhüvelyének elhelyezésére.

A reformátusok részvéte.

Szabó Ferenc apát iránt vallás- és fajtülömbőség nélkül mily szeretet nyilvánult az ő kegyes, türelmes és igazi papi jelleméért, mutatja

a nagybecskereki ev. ref. egyháznak halála alkalmával tett intézkedése. Az ev. ref. egyház ugyanis a halál híre a gyászszólistát azonnal kitűzette temploma tornyára és két napon át délbe, valamint a temetés alkalmával is harangjait meghuzatta a boldogult apát iránt volt tisztelete és szeretete jeléül.

A temetés.

A gyászszertartáson, mely délután 3 órakor kezdődött, óriási gyászoló közönség vett részt s a rengeteg néptömeg részint a Ferenc József-térre, részint a Megyeház-utcába szorult onnan várták a menet megindulását. A gyászszertartáson részt vett Poroszkay Béla megyei főügyész vezetésével a vármegye tisztikara, a város tisztikara dr. Perisics Zoltán polgármesterrel az élén, a lelkészi kar számos tagja, a róm. kath. hitközség képviselőtestülete teljes számmal, a többi összes hitfelekezetek küldöttségei, az összes felekezetek pappjai, továbbá a bíróságok, a pénzügyigazgatóság Tóth István pénzügyigazgató vezetésével, a honvéd- és közös hadseregek tisztikara, a tűzoltótestület, az ipartestület és hadastyán-egylet, a főgimnázium, polgári, felsőkereskedelmi iskola, a zárda és az elemi iskola tanulóifjúsága igazgatóik és tanáraik vezetése alatt, továbbá számos egyet és testület küldöttsége.

A gyászszertartást dr. Várady Árpád c. püspök végezte Wittenberger kanonok, Hoffmann csókai, Hönig csöszteleki, Holz Ferenc katalinfalvai, Kögl Béla écskai, Grósz György bégaszentgyörgyi, Hegedüs Dezső lázárközi, Lokaiček Filöp perlaszi, Ambrus Arthur becsei, Bezdán József tordai, Heller Ferenc klekki, Wagner eleméri, Soka muzslyai plébánosok, Tell János, Brunner, Engel, Geisz, Lobmayer, Wittwer, Szabó Márton segédlelkészek segédletével. Miután a püspök a templom előtt felállított kataszalkon beszélt a halottat, a koszorúktól és virágoktól egészen elborított koporsót a róm. kath. plébánia-templomba vitték, a hol diszes ravatalra helyezték. Itt gyászvecsernye keretében újabb beszélték a koporsót, majd Holz Ferenc kerületi főesperes, az elhunyt egyik jó barátja megasszárnyalású gyászbeszédet tartott, mely könyekig megindította a szorongásig megtelt templomban egybegyűlt közönséget.

A gyászszertartás után a koporsót a halotti kocsira tették s a menet a Bonnáz-, Aradáci- és a Német-utakon át megindult a róm. kath. temetőbe, a hol a koporsót a családi sirböltbe helyezték siri nyugalomra.

Béko hamvaira!

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Május 15. Tavaszi közgyűlés.

Nagypénteken.

A keresztény mythológiának legfelségebb strófái zengedeznek nyolc napon át: a pálmák vasárnapjától a föltámadás ünnepéig, a virágvasárnap hallelujától a husvét hallelujáig.

E strófák legfelségebbje, legigazabbja, legemberiebbje a nagypénteki strófa... Elhomályosul a nap, ég és föld megindul, a halottak sirjaikból kiszóródnak... Földi itélkezésnek napja van ma s keresztire feszítették az embernek fiát...

A nagypénteki strófa csupa erő, csupa fájdalom, csupa mélységes sötétség...

Nincs szebb, nincs megindítóbb strófája ennél a keresztény mythológiának, mert ez borzalmasan igaz és emberi.

Lábaid elé pálmát, babért, virágot szórnak. Aztán rohansz proféta-hittel nagypénteked felé. Kakaskorékolás előtt egyetlen Pétered is háromszor tagad meg. Töviskoronát raknak a fejedre, megostoroznak, latrok közé vezetnek. Ime így jár, aki a világot meg akarja váltani s aki beleköt papi és világi fejedelmekbe...

Nagypéntek nem egyedül a vallásnak napja, sőt nem is a vallásé. A husvét a vallás ünnepe. A vallás ad hiveinek megnyugvást, hitet, föltámadást és menyébi üdvösséget, nagypéntek pedig adja az emberi dokumentumok dokumentumát, a keresztrefeszítés igazságát, az apostolság tanúságait...

Oh, boldogok a hívők, kik holnap sirnak, zokognak, de tudják, hogy már a következő este hallelujázni fognak.

Akiknek nem adatott a hit malasztja s akiket sorvaszt az apostolkodásnak, világmegváltásnak kicsi vagy nagy láza, megállapodnak a nagypénteki strófánál s nem hiszik, hogy husvét volt volna s lenni fogjon valaha.

... Consumatum est... Elvégeztetett mindazokról, kik e földön javítani akarnak, názaréthi előtt is keresztire feszítették az igazságot s majdnem kétezer év múltán sincs az másként... Messiások azért mégis lesznek mindig... Ez az egyetlen fölemelő a nagypénteki strófában, mely most sötétben megigbug a világon s mely ma sem tudja, még megindítani az igazság hóhérait, kiknek kezéről csorog egyre a messiások vére évezredek óta s csorogni fog még évezredekig.

Nagypénteken a róm. kath. plébánia-templomban délelőtt 9 órakor nagymise lesz, utána pedig Krisztus urunk sirbatétele következik, ezután pedig magyar prédikáció, utána pedig német prédikációt tartanak. Délután 6 órakor szentségbevétel.

Nagypéntek a reformátusoknak legnagyobb ünnepe. Ami az izraelitáknál a hosszú nap, az a reformátusoknál a nagypéntek. A léleknek az Istennel való kiengesztelődésének nagy napja az Ur Jézus Krisztus áldozati halála, kiontott vére által. Az istentisztelet ez alkalommal d. e. 10 órakor és d. u. 3 órakor tartatik meg.

— Nagycsütörtök a templomban. Ma, nagycsütörtökön a róm. kath. plébánia-templomban délelőtt 9 órakor nagy mise volt, a melyen dr. Várady Árpád címzetes püspök celebrált nagy papi segédlettel. A misén nagyszámu közönség vett részt, a kóruson pedig az iskolásgyerekek énekeltek szebbnél-szebb egyházi dalokat. Délután tekintettel arra, hogy Szabó Ferenc temetése volt, már fél 3 órakor tartották meg a lamentációt, a melyen szintén sokan vettek részt.

— Személyi hír. Dr. Várady Árpád címzetes püspök ma reggel Temesvárról Nagybecskerekre érkezett, hogy részt vegyen az elhunyt Szabó Ferenc temetésén.

— A városi közp. választmány ülése. Nagybecskerek városi központi választmánya tegnap délután dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen jelen voltak: dr. Györgyevics Milos, dr. Klein Mór, Szávics Sándor, Végh Károly és Mattanovich György. A tegnapi ülésen az összejáró küldöttség beterveztette az 1906. évre érvényes birandó országgyűlési képviselő választók ideiglenes névjegyzékét. A névjegyzék május hó 5-én közzemlére fogják kitenni s abba bárki is betekinhet.

— Egyházi zene. Husvét vasárnapján a kegyesrendiek templomában délelőtt fél 12 órakor zenémise lesz, mely alkalommal Hirtenstein Rózsika urhölgy elénekli Marchesi „Ave Maria“-ját.

— Kérelem. Tisztelettel kérjük fel azon urhölgyeket, urakat, községeket és más testületeket, a kiknek a Kiss Ernő-szobor ügyben gyűjtőiveket küldöttünk, hogy ezen gyűjtőiveket habár a gyűjtésük eredményre nem vezetett is, mielőbb visszaküldeni sziveskedjenek. Nagybecskerek, 1905. április 18-án.

A Kiss Ernő-szobor végrehajtó-bizottsága.

— Az izr. nőegylet közgyűlése. A nagybecskereki izr. nőegylet május hó 7-ikén d. u. 4 órakor tartja rendes évi közgyűlését az izr. hitközség irodájában.

— A zsidók husvétja. Tegnap este kezdődött meg a zsidók husvét ünnepköre. Ebből az alkalomból tegnap este a zsinagógában isteni tisztelet volt, úgy szintén ma délelőtt is fél 10 órakor, amikor dr. Klein Mór főrabbi mondott magas szárnyalású beszédet.

— A polgármesterek kongresszusa. Még élénk emlékezetben van a magyarországi városok polgármestereinek a múlt évben tartott országos értekezlete. A kongresszus nemcsak ünneplésre való összejövetel volt, hanem hasznos tanácskozás a városok beéletére, közigazgatására, a melyen megvitatva lettek a városok közös bajai. Évről-évre megismétlik a polgármesterek a kongresszust az ország más-más városában. Az idei kongresszus folyó évi szeptember hó 11-én Pancsován lesz.

— A délvidéki tanítók gyűlése. A „Délmagyarországi Tanítóegylet“ választmánya tegnap Temesvárott Schenk Jakab elnöklete alatt ülést tartott, melyen elhatározták, hogy az idei nagy- és közgyűlést augusztus hó 16., 17. és 18-án Pancsován fogják megtartani, hol tudvalevőleg ipari és mezőgazdasági kiállítás lesz ez évben. Együttal tervbe vették, hogy a közgyűlés után tanulmányi kirándulást tesznek Erdélyen, Szinajan,

Bukaresten át Konstantinápolyba. A választmányi ülés egyéb tárgyából kiemeljük a következőket: A vallás- és közoktatásügyi miniszter tárcája terhére kinevezte Hoffmann Miklós állami tanítót a tanító-egylet temesvári konviktusához felügyelő-gondnokká oly kikötéssel, hogy az élelmezésadást nem vállalhatja el. A választmány akkép állapította meg a felügyelő-gondnok javadalmazását, hogy ő és családja az intézménytől lakást és teljes ellátást kap. A konviktus részére szükséges kórház- és egy társalgószoba építésének kérdését tárgyalta ezután és ezt Mező Dániel azon indítványával, hogy a beérkező szülők részére is építendő egy fogadó- és egy szállásadó szoba, elfogadta a választmány és a megvalósításra előkészítése iránt intézkedett. Az étkezésre nézve pedig akként döntött, hogy azt bérbeadja és erre pályázatot hirdet.

Leánykonviktus Nagybecskereken. Ismeretes, hogy a Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület elnöke dr. Dellimanic Lajos főispán annak idején fölvetette azt az eszmét, hogy a kultúregyesület tegyen lépéseket egy leánykonviktus létesítése iránt. Az eszme nemcsak Torontálban, de az egész délvidéken élénk érdeklődést keltett s a Délmagyarországi Tanító-Egylet figyelmét is fölkellette. Az egyesület tegnapi délutáni temesvári választmányi ülésén ugyanis behatóan foglalkozott azzal az eszmével, hogy Nagybecskereken egy leánykonviktus létesítését miként lehetne megvalósítani. A választmány abban állapodott meg, hogy egy bizottságot küldött ki, amely a kérdést tanulmányozni fogja. A Torontáli Közművelődési Egyesület igazgatósága, mint értesülünk, érintkezésbe lép a kiküldött bizottsággal s együttes erővel igyekezik megoldásra juttatni a nagyfontosságú tervet.

Halálozások. Gushonci Remek házy Károly, nyug. pénzügyi tanácsos tegnapelőtt reggel életének 74-ik évében, végelgyengülés következtében Lippán elhunyt. Páratlan agilitás, nagy tudás és leleményesség szállott sirba Remek házy Károly halálával, aki évek hosszú során fejtett ki közhasznú tevékenységét az egész Délvidék érdekében.

Gyászhiert jelentenek Szegedről is, ahol a vidék egyik legkiválóbb könyvkereskedője és nyomdatulajdonosa Várnay Lipót halt meg 55 éves korában.

Az iparhatóság ülése. A város iparhatósága a tegnap délelőtt tartott ülésén a következő új iparendelvényeket bocsátotta ki: Özv. Guttmann Jakabné és társának vegyeskereskedés és működjára, Regner Istvánnak rövidáru kereskedésre, Krausz Ignácnak alkusz-ügyletek kötésére, Milin Jánosnak kutmesterségre, Kolozsvári Sándornak, Bäuerle Pál és Bäuerle Nándornak hentesiparra, Vencel Mártonnak pedig kovácsmesterségre adta meg a szükséges iparigazolványt. Törlés ez alkalommal 4 volt. Az iparhatóság ezenkívül még több folyó ügyet is intézett el.

Az árvízveszedelmek. Lapunk tegnapi számában említett tettünk arról, hogy a Béga felső folyásánál legutóbb is nagyobb esőzés volt, melynek következtében némi áradás várható. Mint Kiszetéről jelentik, a Béga ott tegnapi mára 62 centiméterrel csökkent, míg Temesváron 61 centiméternyi áradás volt. Nálunk a víz tegnapi mára 7 centiméterrel apadt, de most újabb áradás várható, a mely azonban előreláthatólag jelentéktelen lesz.

Mutatólag. A magyarországi kereskedelmi alkalmazottak szakszervezetének nagybecskereki csoportja folyó évi április hó 24-én, Húsvét hétfőjén a Korona-szálloda ujonnan berendezett dísztermében táncvigalmat rendez. Elővételi jegyek az egyleti tagoknál kaphatók. Kezdeté este pont 8 és fél órakor. Belépő díj: Személyjegy 1 kor. 40 fillér. Családjegy 3 kor. 60 fillér.

Hangverseny. A nagybecskereki közönség nagy élvezetben fog részesülni a húsvéti ünnepek alatt. Ugyanis a szegedi honvédszenekar húsvét vasárnapján a „Korona”-szálló, húsvét hétfőjén pedig a „Kaszibó” éttermében (mindkét napon esti 1/8 órai kezdettel) hangversenyez szép műsorral.

Öngyilkos gyógyszerész. Mint Szegedről jelentik, Rieger Béla okleveles gyógyszerész, kit Nagybecskereken is ismertek, a minap tragikus körülmények közt halt meg. A boldogtalan ember látidegsorvadásban szenvedett és a vakságtól való félelmében morfiummal magmérgezte magát. Riegernek Nagyteremián volt virágzó gyógyszer-tára, melyről azonban vissza kellett vonulnia szembaja miatt. Szegedre ment és a Teleki-utcában béreit lakást. Folyton lakásán tartózkodott, minthogy elhomályosodott szeme miatt nem szeretett az utcákon botorkálni. A közeledő vakság réme aggodalommal nehezédett a lelkére. Az egykor mozgékony, fáradhatlan ember

vaksága miatt teljes munkátlanosságra kárthatva, tehetetlenül ült naphosszat karosszékén. Ez azután annyira elköserítette, hogy a halálba menekült a vakság elől.

A Senkisziget viz alatt. Mint Temesvárból jelentik, a Jókai Mór által az „Arany ember”-ben oly gyönyörűen megörökített Senkiszigetet, vagyis Temes-szigetet (Osztrova) a múlt éjjel elöntötte a Duna árja. Szerencsére, az árvíz nem öntötte el a lakott részeket, hanem csupán a közlegetőt és a szántóföldeket. A hatóság megtette a kellő intézkedéseket, hogy a sziget-község marhaállománya hajókon átszállíttassék a legközelebbi kincstári homoktelegre, nehogy a marhák éhen pusztuljanak.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

A király és a válság.
Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király most abszolúte nem foglalkozik politikával s így a magyar válsággal sem, mert teljesen lefoglalják a nagyheti ájtatosságok. A bécsi jelentés megcáfolja azt is, hogy a király kihallgatáson fogadta volna Khuen-Héderváry grófot. A gróf jelenleg nincs is Bécsben.

Burián báró szerepe.
Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Burián báró közös pénzügyminiszternek a válságban való szerepléséről Bécsből azt jelentik, hogy Burián tényleg komoly jelölt a miniszterelnökségre s a nagy hét után tárgyalásokba is fog bocsátkozni a parlament vezető férfiival.

A bolgár fejedelem Rómában.
Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Rómából táviratozzák, azon az udvari ebéden, melyet Ferdinánd bolgár fejedelem tiszteletére adtak, a bolgár diplomáciai ügyvivő nem vett részt. Ferdinánd megütközött ezen és kérdést intézett a külügyminiszterhez. Ez kijelentette, hogy a bolgár ügyvivő meghívása esetében a török diplomáciai ügyvivőt is meg kellett volna hívni. Vasárnap a bolgár ügyvivő ebédet adott a fejedelem tiszteletére. Ezen az ebéden az olasz külügyminiszterium részéről senki sem volt jelen. Mindebből kitűnik, hogy az olasz kormány nagy tartózkodással van Ferdinánd fejedelem iránt.

Összeesküvés az özvegy cárné ellen.
Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról táviratozzák, az özvegy cárné ellen összeesküvést fedeztek föl. Az összeesküvők főiri hölgyek, akik azt tervezték, hogy a helyettes főkormányzó leányát behozzák palotahölgynek s ez bombával megöli az özvegy cárnét. Trepov h. főkormányzó leányát és Teniseff grófnőt letartóztatták.

Orosz-japán háború.
Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A londoni Central News jelentése szerint Tokióban tegnap a mikádó elnökléte alatt titkos államtanács volt, melyben valamennyi miniszter és az öt legöregebb államférfi részt vett. A tanácskozás tárgya annak megállapítása volt, hogy a japán kormány miféle lépéseket tehet a semlegességre Franciaország részéről való megsértése ellen.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az orosz kormány hosszabb idő óta nagy arányú töltényszállítások ügyében folytat tárgyalásokat. A tárgyalások egyelőre 400 millió darab töltény szállítására nézve befejeztettek. Ebből a mennyiségből 200 millió darabot német, 100 millió darabot francia gyárak szállítanak, a fennmaradó 100 millió darab töltényt pedig a budapesti Weisz Manfréd cég fogja szállítani.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból táviratozzák, minden jel arra vall, hogy a japán

kormány a semlegesség megsértése miatt ultimátumot intéz a francia kormányhoz. A tegnap Tokióban tartott koronatanács az eshetőségekre már meg is tett minden intézkedést.

A limogesi zavargás.
Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, a limogesi véres zavargás ügyében a párisi munkástörszdek szövetségének tegnap táviratilag Párisba egybehívott bizottsága heves hangú határozatot hozott, amelynek ele a minisztérium, haute-viennemegyei előljáró és a limogesi gyárosok ellen irányul.

Az innsbrucki egyetem nyelve.
Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Innsbruckból táviratozzák: Az egyetemről teljesen kiküszöbölték az olasz nyelvet. Az egyetemi tanács ma közhírré teszi, hogy az egyetem hivatalos és tanítási nyelve a német, kivéve a filozófiai kart, amelyen latinul is előadnak. Minden beadványt, melyet az egyetemi tanácshoz, vagy más egyetemi hatósághoz intéznek, német nyelven kell megírni. Az egyetemi nyomtatványok, bizonyítványok és hirdetések csak német nyelvűek lehetnek.

A járványos nyakszirtmerekedés.
Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) New-Yorkból táviratozzák: A járványos nyakszirtmerekedés egyre több áldozatot szed. A kórházakban gyógyítási kísérletek történnék, de eddig valamennyi sikertelen volt.

Budapesti gabonatörszde.
Budapest, 1905. április 20.
A készárúüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki új	76	—	—	80	18.50	18.65
Pestvidéki új	76	—	—	80	18.35	18.60
Bánsági új	76	—	—	80	18.45	18.60
Bácskai új	76	17.85	18.—	80	—	—
Rozs elsőrendű					14.55	14.65
„ másodrendű					14.45	14.60
Árpa takarmány					14.60	15.—
„ égetni való					14.35	14.60
„ sörfőzésre való					0.—	0.—
Zab					14.60	15.—
Tengeri bánsági					15.40	15.60
„ másnemű					—	—
Repos káposzta					—	—
„ bánsági					—	—
Köles					0.—	0.—

Határidő-üzlet.
Budapest, április 20. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak részben emelkedtek, részben estek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:
Buza (áprilisra) . . . . . 17.92 — —
Buza (májusra) . . . . . — — — —
Buza (októberre) . . . . . 16.38 — —
Tengeri (júliusra) . . . . . 14.46 — —
Rozs (áprilisra) . . . . . — — — —
Zab (áprilisra) . . . . . 13.96 — —

Vonatok érkezése és indulása
Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.
Érvényes 1904. október hó 1-31.

Érkezik:
a) A nagybecskereki pályaudvarra:
Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 perc.
Szegedről: (motorkocsi) 9 óra 23 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 47 p.
b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról este: 7 óra 15 p.
Módszról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 8 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 28 p.; este 8 óra 55 p.

Indul:
a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; délután 8 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 8 óra 45 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 12 óra 53 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 8 óra 7 p.
b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módszra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 33 p.

A nagybecskereki izraelita nőegylet.

Közgyűlés.

A nagybecskereki izraelita nőegylet folyó évi május hó 7-én d. u. 4 órakor a hitközség irodájában

rendes évi közgyűlést

tart, melyre az egyesület t. c. tagjai ezennel tisztelettel meghívhatnak.

Napirend:

1. Előterjesztése az évi jelentésnek és zárszámadásoknak.
2. A számvizsgáló-bizottság jelentésének olvasása és a felmentvény megszavazása.
3. Az egyesület tisztikarának, választmányának, titkárijának és számvizsgáló bizottságának választása.
4. Netaláni indítványok tárgyalása.

Nagybecskerek, 1905. évi április hó 18-án. (401-1.1)

Löffler Jónás, titkár. Winter Katalin, alelnök.

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Uj-Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóján.

Hajójáratok menetrendje.

1904. május hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor, minden csütörtökön reggel 7 óra 30 perc.

2. Indulás Fiuméből Anconába minden szerdán reggel 7 óra 30 perckor és minden pénteken és hétfőn este 8 óra 15 perckor.

3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és szerdán este 7 óra 30 perckor és pénteken reggel 7 órakor.

4. Indulás Anconából Fiuméba minden csütörtökön reggel 7 órakor és minden kedden és szombaton este 8 óra 30 p.-kor. Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetdíjak

a hajó-átelési illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat		Személyvonat
			I.	II.	
			osztály		
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40-00	30-00	16-00
	Cannes	franc	122-45	87-80	
	Firenze		79-80	58-10	32-50
	Genova		95-55	69-10	38-95
	Grasse		124-60	89-25	
	Lyon-Perrache		134-55	95-70	
	Marseille		144-05	102-40	
	Milano		76-25	55-60	31-05
	Menton		116-30	83-65	
	Napoli		106-85	77-05	43-60
	Nizza		119-00	95-45	
	Róma		90-05	58-25	32-60
	Torino		95-40	69-00	38-90
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51-40	37-40	19-50
Berlin		márka	103-80	73-50	41-20
Breslau			80-60	59-00	31-80
Hamburg			130-20	93-10	54-90

A gőzhajókon egy ágyért két korona utánfizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába: Diszterem hálóllyel együtt . . . 16 kor.
I. osztály . . . 12 .
III. (fedélzet) . . . 6 .

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonat a gőzhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Spalatoba, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegy-irodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadhatók.

Budapest, 1903. november hóban.

Az igazgatóság.
(Utánnymás nem díjazatik.)

A felsőtorontáli ármentesítő és belvizeszabályozó társulat igazgatójától.

4507. sz. ig. ex. 1905.

397-1.1

Pályázati hirdetmény.

A felsőtorontáli ármentesítő és belvizeszabályozó társulatnál üresedésben levő alszámvevői állásra, mely állás 1600 korona kezdőfizetéssel és 600 korona lakbér élvezetével van egybekötve, pályázatot hirdetek. A kezdőfizetés után összesen ötször, öt-öt évi szolgálat után megújuló ötödeves pótlék jár, mely az alapfizetés 15%-át teszi. A maximális elérhető fizetés 2800 korona. A 4. és 5. pótlék nyugdíjazás alkalmával nem képezi a nyugdíjkiértékelésnek alapját. A választás egyelőre 2 évi próbaidőre történik és az esetleges véglegesítés iránt, csak ezen próbaidő eltelté után történhetik intézkedés. A véglegesített társulati alkalmazottak a nyugdíj-szabályzatszerű nyugdíjleltérennyel bír.

A pályázati kérvények, melyekben az államszámvevőtani vizsgának sikeres letétele, a folyamodóknak koruk és eddigi foglalkozásuk igazolandó, folyó évi június hó 15-éig zombori Rónay Jenő uró Méltóságához címzendők, de alulírott igazgató-ságnál nyújtandók be.

Nagykikinda, 1905. április hó 18-án.

Báró Hauser Karoly s. k.,
társ. igazgató.

Bérbe keresek

243-x.31

kétszobás

udvari lakást

május 1-ére.

Cím e lap kiadóhivatalában.

Irodai gyakornok

azonnali belépésre kerestetik.

Ajánlatok „Ügyes” jelige alatt e lap

kiadóhivatalába kéretnek. 300-x.24

GYOMORBAJOSOKNAK.

Mindazoknak, kik meghűlés, gyomortulterhelés, hiányos táplálkozás vagy nehezen emészthető túlforró vagy hideg ételekkel, vagy rendetlen életmóddal gyomorbajt:

gyomorkatarrust, gyomorgörcsőt, gyomorfájást, emésztési zavarokat, elnyálkásodást stb. szerettek, ezennel kitünő háziaszt ajánlunk. Ez az évek óta előnyösen ismert, az emésztést elősegítő és vértisztító szer.

Hubert Ullrich-féle gyógyfü-bor.

Ez a gyógyfü-bor kitünő gyógyhatásuaknak elláment fűvekből és jó borból készült; erősíti és élteit az egész emésztőszervezetet, azokéül, hogy hajtó hatása lenne. Ez a gyógybor eltávolít minden zavart a véredényekből, megtisztítja a vért a betegséget okozó anyagoktól és új vér képzésére elősegíti.

A gyógyborknak még idejekorán való használata a kezdődő gyomorbajt csirájában fojtja meg. Nem kellene tehát késlekedni, használatát más gyomorrontó, az egészséget veszélyeztető szerek megvétele előtt igénybe venni. Akárhányszor már első használat után eltűnt minden gyomorbajt jelző szimptomát, mint: a fejfájást, gyomorgörcsőt, felfúvódást, hányással járó rosszulletet, mely krónikus különösen régi bajoknál) annál hevesebben szokott föllépni.

A székrekedést és ennek kellemetlen következményeit, mint: szorultást, a vesében, a májban való vértolást, szívdobogást, álmianságot stb., a gyógybor gyorsan és enyhén megszünteti. A gyógybor elmulasztja a rossz emésztést, az emésztési szerveket könnyű kiválás által szinte megújítja és megszabadítja a gyomrot és beleket a káros anyagoktól.

Soványtság, sápadtság, vérszegénység, elerőtlenedés többnyire emésztés, hiányos vérképzés és a máj beteges állapotának következményei. Teljes étvágytalanság mellett elernyedés és kedélylehangoltság, valamint gyakori fejfájás és álmatlan éjszakák következtében az ilyen betegek gyakran lassan elenyvednek. A gyógyfü-bor a meggyöngyült életet helyreállítja. — A gyógyfü-bor növeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcserét, megújítja a vérképzést, megnyugtja az izgatott idegeket és a betegnek új erőt, új életet ad. Ezt számos elismerés és köszönő-irat bizonyítja.

A gyógyfü-bor kapható 3 és 4 koronás palackokban a következő helységek gyógyszerárában, u. m.: Nagybecskerek, Elemér, Román-Écska, Mosorin, Józseffalva, Csurog, Gyurgyevo, Bács-Tisza, Földvár, Kumán, Melence, Bégaszentgyörgy, Istvánföld, Ernésztháza, Botos, Tomasevác, Ozora, Jarkovác, Farkasd, Perlasz, Titel, Szlankamén, Uj-Karlovit, F.-Kovil, Kacs, Temerin, Bacs-Szent-Tamás, Török-Becse, Uj-Becse, Basahid, Torda, Szerb-Ittebe, Ó-Becse, Franyova, Párdány, Szakula, India, Pétervárad, Ujvidék, stb., ugymint valamennyi helységében Ausztria-Magyarországban.

A nagybecskereki gyógyszerár szállít eredeti áron 3 és több üveg gyógyfübort Ausztria-Magyarország minden helységébe.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Mindenki rendeljen

Hubert Ullrich-féle gyógyfü-bort.

(17-9.7)

Használt és gárilag javított
cséplőgépek és lokomobilok

minden nagyságban kaphatók:

HEROLD FERENC NÉL

Nagybecskerek, Temesvári-ut 1615. szám.

395-50.2

Egy külön álló
udvari lakás

(villany bevezetve)

május hó elsejével kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában vagy Arany János-utca 4. sz. a. (Amerika városrésze).

284-x.27

Hirdetések

felvétetnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.